

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 266/2012-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti N. s. r. o., N., zastúpenej advokátom JUDr. J. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 14, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 27 Cb 99/2006-1966 z 28. apríla 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob 199/2011-2048 z 8. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti N. s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti N. s. r. o., N. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. B., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 27 Cb 99/2006-1966 z 28. apríla 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Cob 199/2011-2048 z 8. februára 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva:

«Sťažovateľ podal dňa 17. 5. 2006 na Okresnom súde Nitra žalobu v právnej veci sp. zn. 27Cd/99/2006 na zaplatenie peňažnej sumy vo výške 7.243.063.90 SKK (240.425.68 €) z titulu vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka... Bezdôvodné obohatenie vzniklo vykonaním súvisiacich prác, dodávok a služieb na stavbe „Výrobný areál G., N.“ v rozsahu objektov „SO 13 Príprava územia“ a „SO – 01 Zakladanie“ bez existencie platného právneho titulu medzi sťažovateľom a žalovanými. Žalovaná suma vychádzala so súčtu nákladov, ktoré sťažovateľ zaplatil svojim dodávateľom v súvislosti s výkonom vyššie uvedených činností...

Prvostupňový rozsudok bol sťažovateľovi doručený dňa 25. 7. 2011, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie dňa 9. 8. 2011...

Odvolačný súd... potvrdil rozsudok prvostupňového súdu o zamietnutí žaloby...

Sťažovateľ... sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia... ktoré vzniklo na strane... žalovaného v 3/ rade, vykonaním prác bez právneho titulu, ktorými sa zhodnotil pozemok vo výlučnom vlastníctve žalovaného...

Sťažovateľ vykonal práce bez existencie platného právneho titulu, keďže žalovaným 2/ v rade vystavená objednávka č. 09/05/13/Rh zo dňa 28. 11. 2005 na N. nemala žiadne právne účinky (ďalej len „Objednávka“). Objednávka bola neplatná jednak z titulu neexistencie spôsobilého subjektu (N.), na ktorý bola vystavená a súčasne z titulu nedodržania vyžadanej formy (písomne uzatvorenej zmluvy o dielo)...

V konaní bolo preukázané, že objednané práce mali byť prerozdelené medzi dve právnické osoby (N., spol. s r. o. a sťažovateľa), spoločne vystupujúce pod neformálnou obchodnou značkou N. Rovnako v konaní bola preukázaná vedomosť žalovaného v 2/ rade o tom, že Objednávka bola vystavená len na obchodnú značku bez právnej subjektivity (výpoveď svedka Ing. R. H. z 30. 06. 2010). V konečnom dôsledku, napriek neplatnej Objednávke, a teda bez právneho titulu došlo k vykonaniu prác, jednak zo strany sťažovateľa, ale aj zo strany spoločnosti N., spol. s r. o. a to s utvrdením žalovaného v 2/ rade, že sa práce dodatočne vyúčtujú a sformalizujú a najmä zaplatia...

Na to, aby si žalovaný v 2/ rade vysporiadal vzťahy s N., spol. s r. o. uzatvoril s ním Dohodu o urovaní... Dohodu o urovaní uzatvárala spoločnosť N., spol. s r. o. výlučne vo vlastnom mene a na vlastný účet, nikoho nezastupovala, ani nikomu žiadne plnenie nesprostredkúvala, a preto predmetom vysporiadania mohli byť logicky len práce vykonané touto spoločnosťou...

V konaní bola preukázaná nejednoznačnosť a neurčitosť predmetnej Dohody o urovaní aj z dôvodu neuvedenia presnej špecifikácie prác, za ktoré sa na jej poklade platilo. Všetky výkladové nejasnosti Dohody o urovaní mali byť vykladané na ťarchu strany, ktorá ju pripravila, teda žalovaného v 2/ rade, a to v súlade s § 266 ods. 4 ObchZ. Spoločnosť N., spol. s r. o. na doručenom návrhu Dohody o urovaní nič nezmenila a podpísala ho presne tak, ako to navrhol žalovaný v 2/ rade. Napriek existencii výkladov nejasností, čo bolo vlastne predmetom urovnania, konajúce súdy prihliadli výlučne len na nepreukázané tvrdenie žalovaných, že predmetom Dohody o urovaní boli aj práce vykonané sťažovateľom, hoci vôbec nebol účastníkom tohto právneho úkonu.

K uvedenému právnemu záveru dospeli súdy bez jediného dôkazu, len na základe svojich subjektívnych pocitov a bez náležitého zohľadnenia všetkých dôkazov vykonaných v prospech sťažovateľa.»

Zo sťažnosti vyplývajú tieto dôvody porušenia základných a iných práv sťažovateľky:

«(a) nezákonné odôvodnenie rozhodnutia:

Odôvodnenie Napadnutého rozsudku a rovnako aj Prvostupňového rozsudku je nepresvedčivé a nepreskúmateľné...

v Napadnutom rozsudku a ani v rozhodnutí, ktoré mu predchádzalo – v Prvostupňovom rozsudku z dôvodu:

- v Prvostupňovom rozsudku sa na žiadnom mieste nenachádza zdôvodnenie, prečo neprihliadol súd na dôkazy vykonané v prospech sťažovateľa týkajúce sa vzniku bezdôvodného obohatenia;

- všeobecné súdy postupovali pri vyhodnocovaní dôkazov výlučne jednostranne, čoho následkom bolo, že súdy dospeli k záverom, ktoré nemajú žiadny podklad vo vykonanom dokazovaní;

- všeobecné súdy dospeli k záveru, že sťažovateľ nepreukázal vznik bezdôvodného obohatenia a to napriek vykonaniu dôkazov, z ktorých vyplývali opačné závery (bod 2.1 tejto sťažnosti);

- všeobecné súdy sa vo svojich odôvodneniach na jednej strane vôbec nevyjadrili a nevysporiadali s dôkazmi, z ktorých vyplývali pozitívne závery v prospech sťažovateľa, na strane druhej skutkové okolnosti, ktoré žalovaní len tvrdili, ale nijako ich nepreukázali, súdy prevzali do svojich rozsudkov a odôvodnili nimi svoj nesprávne formulovaný právny názor;

- všeobecné súdy nedostatočne a bez existencie akéhokoľvek zákonného dôkazu zdôvodnili rozšírenie účinkov Dohody o urovnaní na sťažovateľa, hoci je subjektom s právnou subjektivitou odlišnou od spoločnosti N., spol. s r. o.;

- odvolací súd sa v Napadnutom rozsudku vôbec nevysporiadal s rozsiahlou právnou argumentáciou sťažovateľa v podanom odvolaní zo dňa 8. 8. 2011 a vo vyjadrení zo dňa 1. 12. 2011, čím postihol Napadnuté rozhodnutie zjavnej svojvôli.

(b) porušenie zásady rovnosti účastníkov...

Zásada rovnosti bola v tejto právnej veci porušená:

- postupom prvostupňového súdu, ktorý vyžadoval od sťažovateľa dokázanie negatívneho tvrdenia, čím ho zaťažil dôkazným bremenom, ktoré nebol povinný znášať. Naopak bolo povinnosťou žalovaných uniesť dôkazné bremeno ohľadom tvrdení, z ktorých vyvodzovali pre seba pozitívne závery (bod 2.2 písm. C tejto sťažnosti);

- prvostupňový súd bez akejkoľvek vecnej súvislosti vyhodnocoval v neprospech sťažovateľa jeho personálne prepojenie so spoločnosťou N., spol. s r. o., no na rovnakú skutkovú okolnosť – personálne prepojenie medzi žalovaným v 1/ a 2/ rade, vôbec neprihliadal (viď. str. 12 odvolania voči Prvostupňovému rozsudku);

- všeobecné súdy postupovali jednostranne pri vyhodnocovaní dôkazov výlučne v prospech žalovaných, a to tak, že buď vôbec neprihliada na dôkazy predložené sťažovateľom, alebo ich vyložili v jeho neprospech (bod 2.1 tejto sťažnosti).

Sťažovateľ si na tomto mieste dovoľí poukázať na permanentné zvýhodňovanie žalovaných, ktoré sa prejavilo aj pri rozhodovaní o trovách konania v súvislosti s čiastočným späťvzatím žaloby dňa 20. 2. 2009...

(c) nesprávne právne posúdenie...

Všeobecné súdy v tomto konaní boli teda povinné pri posudzovaní nároku sťažovateľa a pri aplikácii jednotlivých zákonných ustanovení postupovať v súlade so zásadou ústavne konformného výkladu.

Sťažovateľ vykonal na Dotknutom pozemku práce a služby, ktorými na vlastné náklady zhodnotil vec patriacu tretej osobe – žalovanému v 3/ rade. Vynaložením týchto nákladov došlo v právnom slova zmysle k disponovaniu s predmetom vlastníckeho práva sťažovateľa (finančnými prostriedkami), z ktorého mal úžitok žalovaný v 3/ rade v podobe zhodnoteného Dotknutého pozemku a žalovaný v 1/ a 2/ rade v podobe získania odplaty za niečo, čo reálne nikdy nevykonali.

Sťažovateľ doteraz neobdržal žiadne protiplnenie za uvedené disponovanie s predmetom svojho vlastníctva, a to napriek tomu, že neporušil žiadne ustanovenie zákona, ale dobromyseľne vykonal práce s prísľubom ich dodatočného zaplatenia.

Z celého konania vyplynulo, že to boli práve žalovaní, ktorí vylákali od sťažovateľa plnenie, ešte predtým ako mali sformalizovaný právny vzťah primárne medzi sebou

a následne so sťažovateľom a spoločnosťou N., spol. s r. o. Až do vykonaní prác zo strany spoločností tvoriacich skupinu „N.“ pouzätvárali žalovaní medzi sebou písomné zmluvy, ktorými v konaní legitimizovali svoju procesnú obranu.

Všeobecné súdy v konečnom dôsledku pri svojom rozhodovaní v tejto veci pomerovali ochranu vlastníckeho práva sťažovateľa (právo na vydanie bezdôvodného obohatenia) s ochranou vlastníckeho práva žalovaných (neexistenciou bezdôvodného obohatenia).

S prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti a najmä na fakt, že nejasnosti a spory vzniknuté v tejto veci jednoznačne zapríčinili žalovaní, ktorí svojím nepoctivým a špekulantským správaním sa vyhli štandardnému postupu – predchádzajúcemu písomnému uzatvoreniu zmluvy a až následnému začatiu vykonávania stavebných prác, s výhľadom získania výhodnej rokovacej pozície pre dohadovanie si konečnej výšky odplaty, všeobecné súdy mali uprednostniť ochranu vlastníckeho práva sťažovateľa, ktorý konal čestne a zodpovedne, neporušujúc žiadne ustanovenie zákona.

Všeobecné súdy však práve naopak, v konaní nezohľadnili v prospech sťažovateľa ani jednu skutkovú okolnosť podloženú dôkazom (otázka vzniku bezdôvodného obohatenia), výkladové nejasnosti dotknutých zákonných ustanovení (bod 2.2 písm. B.) a Dohody o urovnaní (bod 2.2 písm. A.) vykladali svojvoľne v neprospech sťažovateľa a celý svoj nezákonný postup završili neprípustným rozširovaním dôkazného bremena (bod 2.2 písm. C.) a nepreskúmateľnými odôvodneniami svojich rozsudkov (bod 3.1 písm. B., ad (a)).

Všeobecné súdy takýmto svojim postupom sťažovateľovi nedôvodné neposkytli ochranu jeho majetkových práv garantovaných Ústavou a všetky dotknuté zákonné ustanovenia vykladali v neprospech jeho ústavného práva na pokojné užívanie predmetu svojho vlastníctva – vydanie bezdôvodného obohatenia...

Právo byť účastníkom právnych vzťahov...

Všeobecné súdy v tejto právnej veci úplne odignorovali, že sťažovateľ a spoločnosť N., spol. s r. o. sú odlišnými právnymi subjektmi, s odlišnou právnou subjektivitou.

Sťažovateľ ako spôsobilý subjekt práva vstúpil do mimozmluvného právneho vzťahu (bezdôvodné obohatenia) so žalovaným v 3/ rade, a to tým, že žalovaný v 1/ a 2/ rade úmyselne vylákali od sťažovateľa plnenie bez existencie platného právneho titulu,

následkom čoho došlo k zhodnoteniu Dotknutého pozemku vo výlučnom vlastníctve žalovaného v 3/ rade.

Všeobecné súdy na jednej strane vôbec neprihliadli na predložené dôkazy, ktorými sťažovateľ preukázal vznik bezdôvodného obohatenia – právneho vzťahu, z ktorého mu vzniklo právo na vrátenie vzniknutého obohatenia od subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohatil, ale na strane druhej svojvoľne prihliadli výlučne len na nepreukázané tvrdenia žalovaných, že práce vykonané sťažovateľom boli už uhradené na podklade Dohody o urovnaní.

Dohoda o urovnaní je však právnym úkonom uzatvoreným len medzi spoločnosťou N., spol. s r. o. a žalovanými v 1/ a 2/ rade, teda nie so sťažovateľom. Sťažovateľ nie je vôbec účastníkom predmetnej Dohody o urovnaní, na žiadnom jej mieste sa nespomína a rovnako na žiadnom mieste nie je uvedené, že sa na podklade tohto právneho úkonu má urovnať aj mimozmluvný vzťah vzniknutý medzi sťažovateľom a žalovaným v 3/ rade.

Všeobecné súdy napriek všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam, tieto vôbec nezohľadnili a dospeli k opačnému právnemu záveru, čím odňali sťažovateľovi, ako právnemu subjektu s vlastnou právnou subjektivitou, poskytnutie súdnej ochrany jeho majetkovým právam.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„a/ Krajský súd Nitra svojím rozsudkom zo dňa 8. 2. 2012, č. k. 15Cob/199/2011-2048 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 28. 4. 2011, č. k. 27Cb/99/2006-1966 porušil:

- základné právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd;

- základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

- základné právo sťažovateľa na ochranu vlastníckeho práva zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 11 Listiny základných práv a slobôd;

- základné právo sťažovateľa na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

*- základné právo sťažovateľa byť účastníkom právnych vzťahov podľa čl. 14 Ústavy.
b/ rozsudok Krajského súdu Nitra č. k. 15Cob/199/2011-2048 a rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 27Cb/99/2006-1966 sa zrušujú v celom rozsahu a vec sa vracia Okresnému súdu na ďalšie konanie.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonómie poskytuje ústavnému súde príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa, a z nich vyplývajúcich skutkových zistení a jednak na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na zaplatenie sumy 240 425,68 € s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Z rozsudku okresného súdu ústavný súd zistil, že ním bola zamietnutá žaloba, ktorou sa sťažovateľka domáhala zaplatenia sumy 240 425,68 € s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia. V relevantnej časti odôvodnenia okresný súd uviedol: «Na základe Zmluvy o dielo s generálnym dodávateľom, v nemeckom jazyku: G., uzavretej dňa 21. 4. 2006, sa odporca v rade 2, ako dodávateľ, zaviazal vykonať pre odporcu v rade 3., ako objednávateľom, dielo bližšie špecifikované v čl. II tejto zmluvy. Týmto dielom bol „Výrobný areál G.“ v katastrálnom území D., okres N. Cena diela bola dohodnutá fixne, t. j. ako pevná cena, ktorá nepresiahne 653.465.000,- Sk. Podľa zmluvy bol odporca v rade 2. ako zhotoviteľ, oprávnený práce na diele vykonať sám, alebo ich realizáciu zabezpečiť subdodávateľsky. Je teda zřejmé, že odporca v rade 3. bol len objednávateľom diela, pre ktorého povinnosť dielo vykonať prevzal na seba odporca v rade 2., ako zhotoviteľ diela. Povinnosťou odporcu v rade 3. bolo po riadnom vykonaní diela a jeho prevzatí, dohodnutú – pevnú cenu diela odporcovi v rade 2. zaplatiť. Samotná realizácia diela spočívala na odporcovi v rade 2., ktorý, ako bolo uvedené, bol oprávnený jednotlivé práce zrealizovať aj subdodávateľsky.

Súd z listinného dôkazu a to objednávky č. 09/05/13/Rh zo dňa 28. 11. 2008 zistil, že odporca v rade 2. mienil objednať určitý objem z prác na vyššie uvedenom diele od „N.“, avšak táto objednávka sa mala stať záväznou až po podpise zmluvy o dielo a výlučne so zmluvou o dielo. Keďže zmluva mal byť uzavretá v písomnej forme a pre platnosť

takéhoto právneho úkonu sa vyžaduje, aby bola uzavretá subjektom, ktorý má právu subjektivitu, takúto zmluvu mohol uzavrieť len jednej zo subjektov patriacich do skupiny tzv. „N.“. Súd totiž nemal preukázané, že by uvádzaná skupina „N.“, sama mala právnú subjektivitu. To, že k uzavretiu v objednávke požadovanej písomnej zmluvy o dielo malo dôjsť len jednou zo spoločností „N.“ preukazuje aj návrh písomnej zmluvy o dielo /č. l. 202-215 v spise/ a k nemu pripojená mailová korešpondencia /č. l. 201 v spise/. Podľa tohto návrhu zmluvy, o ktorom zmluvné strany minimálne rokovali, mala byť dodávateľom prác spoločnosť N., spol. s r. o, t. j. nie navrhovateľ, ani „N.“. K uzavretiu tejto písomnej zmluvy ani žiadnej inej v písomnej forme však nedošlo. Napriek uvedenému, keď si museli byť spoločnosti z tzv. „N.“ vedomé toho, že platnosť objednávky z 28. 11. 2005 sa viaže na uzavretie písomnej zmluvy o dielo, v objednávke uvedené práce vykonávať začali a to bez akéhokoľvek zmluvného vzťahu, t. j. bez akéhokoľvek riadneho si upravenia vzájomných právnych vzťahov medzi sebou a tiež voči objednávateľovi diela. Navrhovateľ síce tvrdí, že dielo bez uzavretia zmluvy, t. j. bez existujúceho právneho dôvodu vykonávali obe spoločnosti patriace do uvedenej skupiny, t. j. aj navrhovateľ aj spoločnosť N., spol. s r. o, uvedené však z konania navrhovateľa nijako nevyplýva. Súd z listinného dôkazu: zápis o odovzdaní a prevzatí staveniska (č. l. 115 v spise) mal preukázané, že po vzájomnej dohode objednávateľa diela, t. j. odporcu v rade 2. a zhotoviteľa N. spol. s r. o. N. zo dňa 3. 2. 2006 zhotoviteľ N. spol. s r. o. nepokračuje dňom 7. 2. 2006 v realizácii prác na objekte SO-01 zakladanie a bude realizovať iba objekt SO-13 príprava územia. Z tohto zápisu je zrejmé, že odporca v rade 2. a N. spol. s r. o. zrejme posudzovali svoj vzájomný vzťah, ako vzťah založený na nejakej dohode, hoci v tomto konaní nebolo preukázané akú dohodu a s akým konkrétnym obsahom uzavreli. Keďže súd nemal preukázané, že k platnému uzavretiu zmluvy z jasne definovaným obsahom medzi odporcom v rade 2. a spoločnosť N. spol. s r. o. došlo, mal súd za to, že títo si vzájomne plnili avšak bez právneho dôvodu. Súd nevyklučuje, že existovala aj nejaká dohoda s konkrétnym obsahom, ale táto v konaní preukázaná nebola. Preto mu nezostáva nič iné, len vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania skonštatovať, že uzavretie riadnej zmluvy v konaní preukázané nebolo. Súd však nemal pochybnosti o tom, že osobou, ktorá plnila pre odporcu v rade 2, bola spoločnosť N. spol. s r. o.. Tomu, že zhotoviteľom diela v prípade riadne uzavretej zmluvy o dielo mala byť spoločnosť N. spol. s r. o, nasvedčuje totiž ak krycí list rozpočtu (č.

l. 218-219 v spise) a k tomu pripojená mailová korešpondencia (č. l. 217 v spise). Ako však bolo uvedené, keďže nebolo preukázané, že medzi odporcom v rade 2. a N. spol. s. r. o. bola riadne zavretá zmluva o dielo, t. j. nebolo preukázané, že došlo k uzavretiu zmluvného vzťahu medzi týmito subjektami, prípadná pohľadávka niektorého z týchto subjektov mohla vzniknúť z mimozmluvného vzťahu a to aj z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd mal preukázané, že títo partneri mali záujem svoje vzájomné práva a povinnosti z vyššie uvedeného mimozmluvného vzťahu aj následne doriešiť a doriešili ich v rámci dohody o urovnaní (č. l. 117-118 v spise). Z tejto dohody o urovnaní, ktorú uzatvorila spoločnosť N. spol. s. r. o. a odporcovia v rade 1. a. 2. vyplýva, že túto dohodu uzatvárala spoločnosť N. spol. s. r. o. ako zhotoviteľ, odporca v rade 3. ako objednávateľ a odporca v rade 1. ako „I. s. r. o.“. V článku 1, bod 1.1. tejto dohody o urovnaní sa uvádza, že objednávateľ objednávkou č. 09/05/13Rh zo dňa 28. 11. 2005 objednal u zhotoviteľa uskutočnenie prác na vyššie uvedenej stavbe, pričom rozsah a podmienky objednaných prác boli dodatočne ústne, písomne a elektronicky upravené a doplnené. Z celej tejto dohody o urovnaní jednoznačne vyplýva, že zhotoviteľom diela bola spoločnosť N., spol. s. r. o.. Nikde, v žiadnom ustanovení tejto dohody sa neuvádza, že by sa táto dohoda o urovnaní týkala len niektorých prác, uvedených vo vyššie uvedenej objednávke z 28. 11. 2005, ktoré mali byť predmetom písomnej zmluvy, k uzavretiu ktorej však nedošlo.

V zmysle § 585 Občianskeho zákonníka dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomyšľať. Podľa § 585 ods. 3 Občianskeho zákonníka doterajší záväzok je nahradený záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania.

V zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona vyplýva, že dohoda o urovnaní slúži na to, aby sa doterajšie sporné práva a sporné povinnosti, ktoré týmto právam zodpovedajú, určili medzi účastníkmi konania nanovo a pevne, v zmysle príslušnej dohody o urovnaní. Jedná sa o inštitút, ktorý sa bežne nazýva pokonávka a z povahy ktorého vyplýva, že k pokonávke môže dôjsť len vtedy, ak sa ňou majú urovnať také práva a povinnosti, ktoré sú medzi účastníkmi pokonávky sporné. Účelom pokonávky a jej podstatou je odstránenie doterajšej právnej neistoty. Môže ísť o akékoľvek sporné práva a povinnosti, pričom tieto

nemusia vyplývať zo zmluvného vzťahu. Spornosť – pochybnosť pritom môže vzniknúť u oboch účastníkov pokonávky alebo len u jedného.

Z vykonaného dokazovania mal teda súd preukázané, že hoci odporca v rade 2. a spoločnosť N., spol. s. r. o. viacerými k tomu nasvedčujúcimi krokmi (popísanými vyššie) smerovali k uzavretiu riadnej písomnej zmluvy o dielo /požadovanej v zmysle objednávky z 28. 11. 2005/, k jej platnému uzavretiu nedospeli. Súd síce nemal preukázané, že by uzavreli následne nejakú inú zmluvu, napríklad aj v písomnej forme, z vykonaného dokazovania však zistil, že dielo zo strany N. spol. s. r. o. pre odporcu v rade 2. vykonané bolo. Z dôvodu spornosti, resp. pochybností ohľadne ich vzájomných práv a povinností z takéhoto plnenia, títo následne uzavreli dohodu o urovnaní. Ako už bolo uvedené, v dohode o urovnaní je ako zhotoviteľ uvádzaná spoločnosť N. spol. s. r. o.. Navrhovateľ síce v konaní tvrdil, že spoločnosť N. spol. s. r. o. bola len jednou zo skupiny spoločností patriacich do tzv. „N.“ a že okrem spoločnosti N. spol. s. r. o. vykonal na diele práce aj on, tiež bez akéhokolvek právneho dôvodu, uvedené však navrhovateľ nepreukázal. Tu treba uviesť, že v spoločnosti N. spol. s. r. o. a aj v spoločnosti navrhovateľa, bol v tom čase konateľom a spoločníkom Ing. M. N. T. j. navrhovateľ sa nemôže tváriť, že o dohode o urovnaní, ktorú uzavrela druhá spoločnosť t. j. N. spol. s. r. o. nevie, resp. že nepozná jej obsah. Odporcovia, ktorí dohodu o urovnaní uzatvárali tvrdili, že predmetom urovnania mali byť všetky sporné práva a povinnosti vyplývajúce z plnenia poskytnutého spoločnosťou N. spol. s. r. o. pre odporcu v rade 2. Všetci zhode tvrdili, že nikdy neboli upozornení na to, že táto dohoda o urovnaní sa bude týkať len niektorých prác, príp. len niektorej spoločnosti zo skupiny „N.“. Je to síce, len ich tvrdenie, ale vychádzajúc z vyššie uvedeného, dospel aj súd k záveru, že dohodou o urovnaní boli vysporiadané všetky právne vzťahy týkajúce sa plnenia zhotoviteľa, t. j. spoločnosti N. spol. s. r. o. vo vzťahu k objednávateľovi, t. j. k odporcovi v rade 2.. Preto pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že aj on niečo na stavbe zrealizoval, má súd za to, že sa tu jedná o vzťah medzi navrhovateľom a druhou spoločnosťou zo skupiny „N.“, t. j. spoločnosťou N. spol. s. r. o., ktorá spoločnosť mala od osôb, ktorým plnila zaplatené podľa dohody o urovnaní. Súdu sa zdá nepresvedčivé tvrdenie navrhovateľa, že on tiež plnil bez právneho dôvodu. Súd má v tomto prípade za to, že navrhovateľ plnil na základe dohody so spoločnosťou N. spol. s. r. o.. Preto ak mu vykonaním prác na stavbe na základe tejto dohody vznikla nejaká pohľadávka, môže sa je zaplata domáhať len od

svojho zmluvného partnera, t. j. od spoločnosti N., spol. s r. o.. Samotný navrhovateľ sa totiž vyjadril, že spoločnosť N., spol. s r. o. vykonáva na stavebných akciách hlavné práce a navrhovateľ k nim podporné a že tak to aj v tomto prípade. Navrhovateľ však nepreukázal, že by si tie podporné práce u neho objednal niekto z odporcov. Je teda zrejmé, že pokyny /objednávku/ na ich vykonanie mohol dostať navrhovateľ len od dodávateľa tých hlavných prác, t. j. od spoločnosti N., spol. s r. o.. Inak si súd nevie vysvetliť, na základe akých pokynov by tie práce vykonávané boli. To, že by nebola uzavretá nejaká konkrétna dohoda medzi spoločnosťami, ktoré sú personálne prepojené sa súdu zdá nepresvedčivé. V danom prípade dôkazné bremeno spočívalo na navrhovateľovi. Bolo teda povinnosťou navrhovateľa jednoznačne a nad všetku pochybnosť preukázať, že skutočne plnil bez právneho titulu a že tak plnil v prospech niektorého z odporcov, že sa na jeho úkor odporcovia, či už všetci, alebo len niektorí z nich, obohatili. Okrem toho bolo nevyhnutné preukázať aj to, že cena prác, ktoré údajne zabezpečoval navrhovateľ, nebola obsiahnutá už vo vyššie uvedenej dohode o urovaní. Navrhovateľ podľa súdu v tomto konaní svoje dôkazné bremeno neunesol a jednoznačne nad všetku pochybnosť nepreukázal, že jeho nárok na zaplatenie žalovanej sumy titulom vydania bezdôvodného obohatenia je oprávnený.

Bezdôvodné obohatenie je ako samostatný inštitút upravený v Občianskom zákonníku.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 citovaného § je bezdôvodným obohatením majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho úkonu ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 454 Občianskeho zákonníku bezdôvodne sa obohatil aj ten za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

Ak teda navrhovateľ tvrdil, že sa na úrok neho niektorí z odporcov obohatil, bolo povinnosťou toto preukázať.

Navrhovateľ však vôbec nepreukázal, ani to, či vôbec nejaké bezdôvodné obohatenie vzniklo. Súdu síce predložil množstvo faktúr, ktoré on uhradil svojim subdodávateľom. Odporcovia však tieto faktúry spochybnili, mali za to, že z nich nevyplýva, že v nich uvedené plnenie bolo poskytnuté na predmetnej stavbe. Okrem toho nemožno opomenúť, že bola

uzatvorená dohoda o urovnaní, ktorej účastníkom síce navrhovateľ nebol, ale bola ňou spoločnosť N. spol. s. r. o.. Obe tieto spoločnosti boli v čase uzavretia dohody o urovnaní personálne prepojené. Vzhľadom na už uvádzané pochybnosti, či predmetom tejto dohody neboli aj práce a výkony, ktoré boli údajne zabezpečené navrhovateľom, bolo podľa súdu povinnosťou tieto pochybnosti odstrániť.

Podľa súdu bolo teda povinnosťou navrhovateľa v tomto konaní jednoznačne preukázať, že práce ktorých zaplata sa domáha, neboli predmetom už spomínanej dohody o urovnaní. Navrhovateľ však uvedené nepreukázal.

Navrhovateľ teda nepreukázal, že sa na jeho úkor niektorý z odporcov obohatil, resp. že by vôbec nejaké bezdôvodné obohatenie na jeho úkor vzniklo.

Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Na záver ešte súd dodáva, že navrhovateľ, cestou právneho zástupcu, v konaní uviedol niekoľko tvrdení, týkajúcich sa viacerých údajných spoločných postupov, dohôd, medzi odporcami, ktorých účelom malo byť úmyselné ukrátenie navrhovateľa, tieto tvrdenia však nijakým spôsobom nepreukázal. Existencia takýchto dohôd z vykonaného dokazovania nevyplývala. Uvedené nepotvrdil ani jeden z v konaní svedkov. Navrhovateľ tiež tvrdil, že dohodu o urovnaní pripravoval právny zástupca odporcu v rade 1., JUDr. D. a preto prípadné výkladové nezrovnalosti je potrebné podľa § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka vykladať na ťarchu jeho klienta. S týmto sa súd nestotožnil. V zmysle tohto ustanovenia prejav vôle, ktorý obsahuje výraz pripúšťajúci rôzny výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na ťarchu strany, ktorá ako prvá v konaní tento výraz použila. Podľa súdu, však uvedené ustanovenie nie je možné aplikovať na dohodu o urovnaní. Uvedené by prichádzalo do úvahy len v prípade, ak by niektorá zo strán, ktoré uzavreli dohodu o urovnaní, mala pochybnosti o obsahu tejto dohody. Ani jedna zo strán dohodu o urovnaní nespochybnila, jej obsah a výklad nenamietala. Dohoda sa riadne plnila. Okrem toho navrhovateľ vôbec nebol účastníkom tejto dohody.»

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia uviedol: „Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti

dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd teda s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie vychádzajúc z obsahu spisu, zisteného skutkového stavu ako aj vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vychádza, z dostatočne zisteného skutkového stavu, čomu zodpovedá vecne správna právna argumentácia. Vychádzajúc z čl. I bod 1.1 Dohody o urovnaní si objednávateľ (žalovaný v 2. rade) objednávkou č. 09/05/13/Rh zo dňa 28. 11. 2005 objednal u zhotoviteľa uskutočnenie prác na stavbe, pričom rozsah a podmienky objednaných prác boli dodatočne ústne, písomne a elektronicky upravené a doplnené. Podľa predmetnej objednávky č. 09/05/13/Rh bola táto adresovaná zhotoviteľovi N., Ing. M. N., N. Vychádzajúc z údajov evidovaných v obchodnom registri v čase vystavenia tejto objednávky boli v obchodnom registri zapísané obchodné spoločnosti N. s. r. o. a N. spol. s r. o. Právna subjektivita N. teda v konaní nebola preukázaná. Pokiaľ teda Ing. M. N. uzavrel s objednávateľom prác a výkonov dohodu o urovnaní, pričom z čl. II bod II.4 potvrdil, že ku dňu podpisu tejto dohody boli plne uspokojené všetky jeho nároky vyplývajúce zo všetkých právnych vzťahov so spoločnosťou I. s. r. o. ako aj nároky zo všetkých ostatných právnych vzťahov s objednávateľom existujúcich popri právnom vzťahu definovanom v bode 1.1 tejto dohody. Z uvedeného teda vyplýva, že touto dohodou boli uspokojené aj prípadné, avšak zatiaľ nepreukázané nároky žalobcu N. s. r. o. V tejto časti sa teda odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené stotožnil s obranou žalovaných a teda zhodne ako súd prvého stupňa považoval žalobcom uplatnený nárok za nedôvodný.“

Po posúdení všetkých skutočností dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom porušil ňou označené základné a iné práva nezákonným odôvodnením rozsudku, porušením zásady rovnosti účastníkov, nesprávnym právnym posúdením veci a nedostatočne zisteným skutkovým stavom.

V sťažnosti v podstate sťažovateľka opakuje a rozvádza námietky, ktoré uplatnila už v odvolaní, resp. v konaní pred okresným súdom. Takto poňatá sťažnosť stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva, ktorá mu však neprináleží vzhľadom na čl. 124 ústavy. Podľa uvedeného článku ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ústavnosti. Skutočnosť, že okresný súd a krajský súd vo svojich rozsudkoch vyslovili právne závery, s ktorými sťažovateľka nesúhlasí, nezakladá bez ďalšieho oprávnenosť sťažnosti a nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Ústavný súd zdôrazňuje, že sa nezaobera prehodnocovaním dokazovania vykonávaného všeobecnými súdmi ani nepreskúmava rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska správnosti ich právnych názorov, pokiaľ ich postupom v súdnom konaní neboli porušené ústavou zaručené základné práva a slobody. K tomu môže dôjsť iba vtedy, ak sú právne závery všeobecného súdu v extrémnom nesúlade so zisteným skutkovým stavom, poprípade skutkový stav je v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi. Ústavný súd po preskúmaní spisu okresného súdu sp. zn. 27 Cb 99/2006 dospel k záveru, že takáto situácia v preskúmvanej veci nenastala.

Vzhľadom na už uvedené závery sa napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu vecne nejaví ako zjavne neopodstatnený, svojvoľný alebo ústavne neutržateľný, resp. spôsobilý vyvolať porušenie sťažovateľkou označených základných práv zaručených v ústave a práv zaručených v dohovore.

Podľa sťažovateľky k porušeniu už uvedených základných a iných práv malo dôjsť tým, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, keďže nevykonal „*dodatočné dokazovanie*“ v zmysle § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Podľa § 120 ods. 1 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktorý z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V sporovom konaní platí prejednávacia zásada. Ústavný súd poznamenáva, že citované

ustanovenie § 120 ods. 1 OSP tretej vety je potrebné v sporovom konaní, ktoré je ovládané prejednávacom zásadou, vykladať reštriktívne.

Podľa sťažovateľky došlo k porušeniu uvedených základných a iných práv tým, že odôvodnenie rozsudkov krajského súdu a okresného súdu je nezákonné a nepresvedčivé.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov správal, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Ústavný súd sa zaoberal ústavnosťou konania pred súdmi oboch stupňov a nezistil žiadne porušenie sťažovateľkiných základných a iných práv. Súdy oboch stupňov postupovali v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu

Sťažovateľka tiež namieta, že rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 2 listiny zákon ustanoví, ktorý majetok nevyhnutný na zabezpečenie potrieb celej spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu smie byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb; zákon môže ďalej ustanoviť, že určité veci môžu byť len vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike.

Podľa čl. 11 ods. 3 listiny vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Jeho výkon nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Podľa čl. 11 ods. 4 listiny vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu.

Podľa čl. 11 ods. 5 listiny dane a poplatky možno ukladať len na základe zákona.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny resp. právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 278/2010).

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil porušenie základného práva zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 listiny a práva čl. 1 dodatkového protokolu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 14 ústavy rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu

Podľa čl. 14 ústavy každý má spôsobilosť na práva.

Porušenie základného práva zaručeného v čl. 14 ústavy odôvodňuje sťažovateľka v podstate tým, že okresný súd a krajský súd neprihliadnutím na predložené dôkazy dospeli k opačnému právnomu záveru ako uvádzala sťažovateľka, a tým sťažovateľke ako osobe s vlastnou právnou subjektivitou odňali možnosť súdnej ochrany jej majetkových práv.

Ústavný súd konštatuje, že už zo samotného odôvodnenia sťažnosti v tejto časti je zrejmé, že rozsudkom okresného súdu a krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 14 ústavy. Spôsobilosť na práva právnickej osoby, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, vzniká v zmysle § 19a Občianskeho zákonníka odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra a zaniká dňom výmazu z tohto registra. Rozsudkom všeobecného súdu, ktorým sa nevyhovie žalobe právnickej osoby, nemožno do spôsobilosti na práva právnickej osoby zasiahnuť.

Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2012